

lovens Ord, henførte til Grundlovens Dato, saa er Sagen simpel, saa er den klar, men er det Grundlovens Ord, indførte her under nærværende Lovs Dato, saa er det ikke simpelt, saa har man gjort et Skridt, som er meget farligt for Mandskabet, hvilket nok skal vise sig i Tidens Længde, hvis Endringsforslaget bliver vedtaget. Man gjør ikke den Slags Ting for Intet; gjør man det for Intet, saa er det dog virkelig ubilligt og urimeligt, og gjør man det for Noget, saa bør dette Noget ligge klart for. Jeg siger, at dette Noget ligger i disse 8 Aar, dette Noget ligger deri, at man vil udvide den Myndighed, man nu har, til, uden at behøve at spørge noget andet Menneske derom, at kunne indkalde i fulde 8 Aar. Kan den ærede Minister, eller mange af de andre Medlemmer, maaskee ikke huske, at en tidligere Krigsminister, da vi førte Klage over, at man i Fredens Tid behølv Mandskabet til over 8 Aars Tjeneste, ganske simpelt svarede os: dersom de Herrer ikke havde villet, at man skulde bruge Mandskabet i 16 Aar, saa skulde De ikke have sagt, at Tjenestepigten varede 16 Aar. Det blev dengang svaret, og slige Svar gjøre forsigtige med Hensyn til at tage Bestemmelser i Sager af den Art. Dersom den ærede Minister kunde stille sig paa mit Sted og glemme, at han har Colleger, der have trængt paa i en anden Retning, saa er jeg ganske overbevist om, at han vilde forsvare netop det. Samme, som jeg forsvarer; thi han vilde da føle, at man søgte at indføre en Vilkaarlighed, hvor den ikke er nødvendig for det Offentliges Vel. Her er slet ikke Spørgsmaal om Krigstid, thi i Krigstid raader den fulde Vilkaarlighed; der er heller ikke Spørgsmaal om de Diebliske, hvor det af den højeste Myndighed i Staten er udtalt: nu skal der gjøres Brug af alt Mandskab eller af alt 8 Aars Mandskab o. s. v., men der er kun Spørgsmaal om det, der bestaaer i den dybeste Fred; der er kun Spørgsmaal om, at den Mand, som efter et vist Antal Tjenesteaar bliver indkaldt paany, selv kan beklage sig over, at der ved er steet ham en Uret; der er kun Spørgsmaal om at faae afgjort, hvor stort et Antal Aar en Mangsolvighed af de unge tilvørende Borgere skal i Fredens Tid, for Statens Tjeneste, være i et meget strengt Vaand, og der

er Spørgsmaal om at gjøre dette Antal Aar saa kort som muligt, men ikke kortere end det, hvormed man har været tilfreds i en lang Række Aar, navnlig efter 1842.

Indenrigsministeren ad interim:

Dersom den ærede Rigsdagsmand sad, hvor jeg sidder, er jeg overbevist om, at han vilde være af samme Mening som jeg, at der aldeles ikke er Tale om at bruge en saadan Vilkaarlighed mod Mandskabet, at der ikke er Spor af en saadan Tanke i Alt, hvorom vi her forhandle, men at det er Noget, som den ærede Rigsdagsmand lægger ind deri. Den ærede Rigsdagsmands Omsorg kan undertiden gaae til en hyggelig Engstelighed. Jeg har forklaret, hvorledes Affattelsen af mit Underendringsforslag er bleven til; jeg har forklaret, hvorledes det var ganske simpelt, at jeg, da der havde gjort sig mange forskjellige Meninger gjældende angaaende dette Punkt, forskjellige i Randsthinget, i Folkethinget, hos Ministerierne, fremsatte dette Forslag og i den Henseende fandt aldeles ubetinget Samstemning hos Krigsministeren, med hvem jeg personlig har confereret derom. Jeg tvivler aldeles ikke om, at Krigsministeren opfatter disse Ord væsentlig paa samme Maade som den ærede Rigsdagsmand for Holbøl Amts 2den Valgkreds (Tscherning), og at der slet ikke her er Spørgsmaal om, at man gennem denne Bestemmelse skulde tilfigte eller opnaae nogen forøget Myndighed over Mandskabet. — Hvad angaaer Endringsforslaget under Nr. 4, antager jeg virkelig, at det er en Selsfølge, at man ikke vil stemme derfor; jeg kan ikke troe, at man vil ophøje alle de forskjellige administrative Bestemmelser, der ere givne om dette Forhold, til Love. — Forslaget under Nr. 5 har jeg omtalt. — Hvad angaaer Forslaget under Nr. 6, saa er det dog ganske besynderligt, at den ærede Forslagsstiller stedse alene tænker paa Armeen; han holder med Engstelighed paa Armeens Organisationsplan; men det er dog at gaae altfor vidt, naar han siger: den staaende Hær bestaaer i Organisationsplanen, derfor vilde vi holde paa den, og saa gaaer hen og uden videre overfører dette paa Marineen. Han vil altsaa have, at Armeesorganisationsplanens Bestemmelser uden videre